

Den psykologiska behandlingens historia

Breddkurs för psykologer i specialisering

Bakgrund

Det finns idag en ständigt växande flora av nya psykologiska behandlingsmetoder. Det kan vara svårt för en psykolog att navigera bland alla dessa olika inriktningar: Vad är gemensamt och vad skiljer dem åt? Finns det en gemensam grund för metoderna eller handlar det om skilda utgångspunkter och utvecklingar? Hur förhåller sig nya behandlingsmetoder till de redan etablerade skolbildningarna? En alltför ofullständig, ytlig eller missvisande bild riskerar att leda till missuppfattningar och ofrukt samma motsättningar. En specialistkurs som belyser psykologiska behandlingsmetoder från ett historiskt och idéhistoriskt perspektiv hjälper den blivande specialistpsykologen att klargöra bakomliggande antaganden och utgångspunkter. Genom att spåra den psykologiska behandlingens historia och framväxt kan psykologer med olika inriktningar dels fördjupa sin kännedom om den egna praktiken, dels få ökad förståelse för andra psykologers utgångspunkter och arbetssätt.

Syfte och innehåll

Syftet med kursen är att ge deltagaren fördjupad kunskap om den psykologiska behandlingens framväxt och utveckling. Kursen belyser de perspektiv som funnits på psykiskt lidande och de metoder att bemöta lidandet som varit förekommande genom historien. Vad har ansetts vara verksamt i behandlingen och vilka metoder har dominerat under de olika epokerna? Psykologiska behandlingsmetoder placeras i en idéhistorisk kontext där bakomliggande idéströmningar, vetenskapsideal och samhällsstrukturer lyfts fram. Teoretiska och metodologiska likheter och skillnader mellan olika skolbildningar och idétraditioner identifieras och diskuteras. Kursdeltagaren får reflektera över den egna kliniska verksamhetens bakgrund och utgångspunkter. Frågan om den samtida psykologpraktikens förhållande till föränderliga sociala och samhälleliga förutsättningar diskuteras och problematiseras. En övergripande fråga genom kursen är hur den samtalsbehandling vi idag kallar psykoterapi eller psykologisk behandling ska definieras och avgränsas gentemot andra behandlingsmetoder.

Lärandemål

Efter genomgången kurs ska deltagaren:

- kunna redogöra för den psykologiska behandlingens historia och framväxt, från schamanism i stamsamhället till utvecklandet av hypnos, psykoanalys, beteendeterapi, psykodynamisk terapi, kognitiv beteendeterapi och andra aktuella behandlingsmetoder.
- kunna placera psykologiska behandlingsmetoder i ett idéhistoriskt sammanhang samt identifiera bakomliggande perspektiv på sjukdom, människan, kunskap och vetenskap.
- kunna föra ett kvalificerat resonemang kring förhållandet mellan tid, plats, rådande idéströmningar och vetenskapsideal vid uppkomsten och befastandet av psykologiska behandlingsmetoder.
- kunna reflektera kring den egna psykologpraktikens förhållande till olika skolbildningar och idétraditioner på ett självständigt, initierat och kritiskt sätt.
- visa förmåga till etisk reflektion utifrån kursinnehållet i relation till det praktiska psykologarbetets förutsättningar idag.

Lärare, examinator och arrangörer

Lärare och examinator är Per Magnus Johansson, leg. psykolog, specialist i klinisk psykologi, leg. psykoterapeut, psykoanalytiker och docent i idé- och lärdoms historia. Kursen arrangeras av Emil Asbjörnsen och Psykologos AB.

Omfång och examination

Kursen vänder sig till leg. psykologer i specialisering. Kursen är utformad för att motsvara 7,5hp och fem veckors heltidsstudier. Kursen består av litteraturstudier, föreläsningar och seminaria. Antalet lärarledda undervisningstimmar är 24. Kursinnehållet examineras dels genom skriftlig examinationsuppgift och dels

genom muntlig presentation. Kursdeltagaren ska genom examinationsuppgift visa att hon eller han tillgodogjort sig kursinnehållet och lärandemålen. För godkänd kurs krävs närvaro och aktivt deltagande vid seminarietillfällen.

Utvärdering

Kursen kommer att utvärderas av kursledningen och utvärderingen kommer att tillställas Specialistrådet och IHPU enligt riktlinjer för specialistkurs för psykologer.

Litteratur

Ellenberger, F. (1981). *The Discovery of the Unconscious. The History and Evolution of Dynamic Psychiatry*. Basic Books. Valda delar, cirka 300 sidor.

Fahlke, C., & Johansson, P.M. (2007). *Personlighetspsykologi*. Natur & Kultur. Valda delar, 65 sidor.

Norcross, J., Vandenbos, G., & Freedheim, D. (2010). *History of Psychotherapy. Continuity and Change*. American Psychological Association. Valda delar, 80 sidor (stencilerat, erhålles av kursanordnarna)

Teigen, K. H. (2006). *En psykologihistoria*. Liber. Valda delar, ca 300 sidor.

Eventuellt tillkommer kortare texter enligt lärarens anvisningar.

Praktiskt

Undervisning (föreläsningar och seminarier) kommer att äga rum i centrala Göteborg med planerad start i slutet av augusti 2015. I kursavgiften ingår undervisning, examination och kursbevis. Deltagare ansvarar själv för att anskaffa litteratur, där annat ej anges.